

РЕШЕНИЕ

№ 981

гр. София, 18.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 19.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Гургана Мартинова, като разгледа дело номер **6909** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.68 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр).

Образувано е по жалба на [фирма], подадена от главния изпълнителен директор Д. Д., срещу Решение № 501 от 02.06.2021г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД). С оспорения административен акт КЗД е взела следните решения: 1) установява извършване на дискриминация по признак „увреждане“ чрез поддържане на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в сградата на Пощенска станция 8300- [населено място], с адрес : [населено място], ул. „Х. Б.“ №12, извършвайки по този начин дискриминация по смисъла на чл.5, във връзка с чл.4 от Закона за защита от дискриминация, по признак „увреждане“ и представлява нарушение на закона; 2)налага на [фирма] имуществена санкция на основание чл.80, ал.2 от ЗЗДискр в размер на 500 лева и 3)дава задължително предписание, на основание чл.47, т.4 от ЗЗДискр, в 1-месечен срок от решението да се предприемат необходимите действия за изграждане на достъпна архитектурна среда.

Жалбоподателят [фирма] обжалва решението на КЗД изцяло като незаконосъобразно. Счита, че нарушението следва да бъде установено като конкретно фактическо действие на неравностойно третиране по защитен признак, а не абстрактно състояние, както счита, че е в случая. Твърди, че в хода на административното производство е предприел действия по съобразяване на

архитектурната среда с нуждите на хората с увреждания, като е изградена рампа за преодоляване на стъпалата, по която може да се осъществява достъпът до пощенската станция на хора с ограничена двигателна активност. В съдебното заседание се представлява от юрисконсулт П. М.. Претендира разноски.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация, чрез процесуалния си представител юрисконсулт К., оспорва жалбата. Сочи, че изграденото съоръжение в хода на административното производство е обсъдено в мотивите на акта и е преценено като недостатъчно добrorешение за осигуряване на достъп до сградата на пощенската станция. Претендира възнаграждение за процесуален представител.

Съдът приема:

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по т.1 и т.3 от решението, а по т.2 е частично основателна по съображения, различни от изложените от жалбоподателя.

Съдът, след като се запозна с представените по преписката и по делото доказателства, установи от фактическа и от правна страна следното:

По отношение на административното производство

Административното производство е започнало по инициатива на КЗД на основание чл.50, т.2 от ЗЗДискр. - въз основа на доклад за самосезиране от член на КЗД и взето решение по Протокол №954 от 16.08.2019г. на заседание на Комисията във връзка с чл. 40, ал.2 от ЗЗДискр и във връзка с провеждана национална кампания „Достъпна България“. На основание чл. 40, ал.2 от ЗЗДискр е съставен констативен протокол (КП) от 25.10.2018г. за извършена проверка на обект – пощенска станция [населено място]. Въз основа на КП е образувано производство за защита от дискриминация по реда на гл. IV-та от ЗЗДискр да се установи дали е нарушение на чл. 5 по признак „увреждане“ във връзка с §1, т.7 и 8 от ДР на ЗЗДискр, както и да се разпорежи преустановяване на нарушението.

КЗД е осигурила възможност на [фирма] да изложи становище и да ангажира доказателства. Решението е издадено от състава, разгледал преписката и изслушал страната. Решението е в изискуемата писмена форма, като в него са изложени фактическите и правните основания за издаването му.

По отношение на фактите

Спор по фактите няма. Жалбоподателят не оспорва обстоятелството, че към датата на проверката не е била изградена архитектурна среда, която да гарантира достъпа на хората с увреждания. Това се потвърждава от представения снимков материал с административната преписка и от изложеното в жалбата.

В хода на административното производство жалбоподателят е представил снимка на стълбището пред пощата с изградено скосяване и мотивирана парапет. От обясненията на представителя на жалбоподателя пред КЗД в заседанието на 21.05.2021г. се установява, че вратата на пощенската станция не е автоматична, отваря се ръчно навън, но няма монтиран звънец, както и липсват поставени тактилни линии, които да ориентират хората със зрителни увреждания. От представените снимки пред КЗД не може да се установи с точност наклонът на монтираната рампа, но видимо той е по-голям от 30 градуса, което е преценено от КЗД в мотивите на акта като недостатъчна

мярка за осигуряване на достъпна среда, защото изкачването по стръмнарampa я прави трудна за използване и неефективна.

В хода на съдебното производство жалбоподателят представя доказателства за закупено устройство за изкачване на инвалидни колички по стълби, монтирани са звънци на входната вратата и на колоната на стената преди стълбището, поставен е и стикер с телефон за помощ. Със заповед е определен и служител, който е отговорен за стопанисването, управлението и опазването на устройството за изкачване на стълби. Доколкото изпълнението на дадените предписания е извън предмета на настоящото съдебно производство, съдът не изследва и не обсъжда предприетите действия, но ги цени като доказателство за липсата на изградена и поддържана достъпна архитектурна среда към датата на проверката и на постановяване на административния акт.

По отношение приложението на чл.5 от ЗЗД

Изискването за достъпност на архитектурната среда е въведено с чл.9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (ратифицирана със закон на 26.01.2012 г., ДВ, бр. 12 от 10.02.2012 г.) Държавите, ратифицирали конвенцията, са длъжни да предприемат мерки, които да идентифицират и премахват всякакви пречки и прегради пред достъпността по отношение на: а) сгради, пътища, транспортни и всякакви други открити и закрити съоръжения, включително училища, жилищни постройки, здравни заведения и работни места; б) информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ.

Нормата на чл. 4 от ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на признак "увреждане". Разпоредбата на чл.5 от ЗЗДискр определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места.

Законът не дава дефиниция какво се разбира под публично място. Това понятие следва да се тълкува, изхождайки от целта на ЗЗДискр и ЗХУ и в съответствие с чл.9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания – съгласно цитираната норма от Конвенцията целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Следователно сградите, в които се предоставят пощенски услуги, предлагани публично, могат да се определят като публично място.

Изискването чл.5 от ЗЗДискр е императивно и абсолютно и засяга всички правни субекти, които осъществяват контрол върху публичното място – независимо дали тези субекти са публични или частни. В съдебната практика този въпрос се решава еднозначно – задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги (Решение №6959 от 09.06.2016г. на Върховния административен съд по адм.д.№6376/2015г.) Това задължение произтича и от нормите на чл.2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания във връзка с чл.169, ал.2, т.4 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Съдът приема, че нормите на наредбата са адресирани към всички собственици на сгради с

обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите. Нормата на чл.3 от Наредбата,на която се позовава жалбоподателят, се отнася до урбанизираните територии в цялост – до изграждането и поддържането на достъпна градска среда и градско обзавеждане, а не и до отделни сгради и обекти. Тази разпоредба не поставя в тежест на общината отговорността за техническите изисквания към строежите за имоти, които не са общинска собственост.

"Достъпна среда" съгласно §1, т. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания, е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. В този смисъл твърденията на жалбоподателя за оказвано съдействие от страна на служителите в пощенския офис и обслужване на гражданите с увреждания извън сградата са неотнормирани към задължението за осигуряване на достъпна среда и към производството пред КЗД. Ето защо неустановяването на тези обстоятелства не представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и не може да обоснове отмяна на административния акт, каквито доводи навежда жалбоподателят.

Неосигуряването на достъпна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение – не е необходимо да се установява, че при предоставяне на пощенските услуги в [населено място] конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Това е така, защото липсата на достъпна среда, лишавайки хората с увреждания от възможността да участват самостоятелно и пълноценно в обществения живот, сама по себе си представлява неравноправно третиране и не е необходимо това да се установява с конкретни житейски примери. Възраженията на жалбоподателя в този смисъл са неоснователни.

Съдът приема, че за жалбоподателя като доставчик на обществени услуги и собственик на обекта с обществено ползване съществува задължение за осигуряване на достъпна среда, включително за лица със затруднена двигателна подвижност. Като не е осигурил такава, жалбоподателят е допуснал неравно третиране по отношение на тези лица. Решението на КЗД в тази му част е законосъобразно като съобразено с материалния закон и с целта му.

По отношение на наложената санкция.

Съгласно чл. 80, ал. 1 и 2 ЗЗДискр който не изпълни задължение, произтичащо от този закон, се наказва с глоба от 250 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Когато нарушението е извършено при осъществяване дейността на юридическо лице, на него му се налага имуществена санкция в размер от 250 до 2500 лв. Осигуряването на достъпна архитектурна среда е задължение, което произтича пряко от ЗЗДискр.

В съдебното заседание жалбоподателят представя снимков материал в подкрепа на твърдението си, че е изпълнил предписанията на КЗД по отношение на хората с двигателни увреждания. Осигурена е възможност да се потърси помощ от пощенските служители. От представената снимка не може да се прецени доколко архитектурната

среда е съобразена с предписанието и с изискванията на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. и гарантира ли достъпа на хората с увреждания. Още повече, че достъпната среда не се отнася само за хора с двигателни увреждания, но също и до хора със сетивни увреждания. За незрящите хора е необходимо да се осигури настилка с отличителен релеф. Предприетите действия по осигуряване на достъпна среда показват поведение, целящо да се осигури някакъв достъп, но поради невъзможност в това производство да се прецени тяхната ефективност и поради явните несъответствия с изискванията на наредбата, тези действия не обосновават отмяна на наложената санкция.

Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗД. Ето защо административният орган следва да изложи мотиви относно целта и размера на санкцията. И ако превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона – да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда, то размерът на санкцията следва да бъде конкретно определен и индивидуализиран. Административният орган не е изложил мотиви защо определя санкция над законоустановения минимум. В тази част съдът намира, че решението е незаконосъобразно и следва да бъде изменено, като се определи санкция в размер на минималната от 250 лева.

По отношение на предписанията по чл.47, т.4 от ЗЗДискр

Изрично правомощие на КЗД, регламентирано в чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр., е да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на жалбоподателя, поради което за разлика от препоръките по т.6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното по-горе относно задължението на жалбоподателя да поддържа достъпна среда, съдът приема, че дадените задължителни предписания са законосъобразни, тъй като те съответстват на установените факти и на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Решението на КЗД в тази му част е също законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

По разноските

Предвид изхода на правния спор разноските са в тежест на жалбоподателя. На основание чл.143, ал.4 от АПК, във връзка с чл.78, ал.8 от ГПК, възнаграждението за процесуален представител на ответника следва да се определи в размера по чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ – 100 лева.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 38^{-и} състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], срещу Решение № 501 от 02.06.2021г. на Комисията за защита от дискриминация в частта му по т.1 и т.3.

ИЗМЕНЯ Решение № 501 от 02.06.2021г. ОПРЕДЕЛЯ на Комисията за защита от дискриминация в частта му по т.2, като имуществена санкция на [фирма] в размер

на 250 лева.

ОСЪЖДА [фирма] да заплати на Комисията за защита от дискриминация разноси в размер на 100 лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез АССГ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: